

"Co se můžeme učit od nejmladších generací"

Kdyby nás to mládí.. třeba jenom vyprovokovalo k ÚSMĚVU

ZA OKNEM PÁN (Ivan Wernisch)

Za oknem pán. Kouká na dvůr.
Spí tam pes, ani se nehne,
když vyběhne z kůlny kočka,
když kolem něj holka mete.

Pán se dívá dolů na dvůr,
na prach zvířený. V tom prachu
holka mete kolem štoudví,
kolem trakaře a troků.

U hnojiska mete sem tam
růžová a nafouněná.
Pán se dívá ze své hůry,
usmívá se – hledí na ni
jako dobrotivý pánbůh.

Já truchlivý Bůh

A naopak: ZPÁTKY V DĚTSTVÍ Jaroslav Žila

Stojím u paty žebříku
zmítajícího se v silném větru.

Můj veliký otec
balancuje jednou nohou
na předposlední příčli,
trhá jablka do košíku
a v poryvech křičí:

Do řiti! To je nádhera!!

Co se můžeme naučit od mladých generací?
Je to celé problém. Učíme pouze příkladem a učíme se jenom když
chceme - navíc zkušenost je nepřenosná.

První co nás napadne je elektronika, ale když já jsem byl mlád a
nastupovaly nové Windows 98 - tak mě požádal můj otec, abych jej
počítačem naučil. Posadil jsem ho před monitor, do ruky mu dal myš
a říkám "Cvakni hen na ten obdelníček START." On to opakovaně
udělal, ale nic se nestalo, tak jsem otevřel windowsové okno a říkám
"Cvakni na ten červený křížek v rohu." on to udělal a zase se nic
nestalo. Tak mu říkám.. vem si papírový sešit a v práci povolej
nějakou mladou šikovnou robu od počítače a do toho sešitu si od ní
napiš podrobný návod - jak máš tu novou třídící linku co mistr
počítačem zapnout, vypnout.. a návod pro tři nejčastější poruchy. On
to udělal, nacvičili to.. a pak s tou linkou léta spokojeně pracoval.

Já jsem od té doby zažil v elektronice minimálně tři revoluce, které
úplně zrušily to, co bylo vryté podkůží předtím.. a tak jsem na
pochybách, jestli se chci učit něco co nevydrží ani deset let.

Problém je ještě hlubší. Mileniálové a Generace Z se narodili s ajfónem v ruce, být neustále na síti je pro ně přirozené, jsou předvychovaní pro AI a nemají s tím problém. Trpí elektronickou demencí - ptám se borce, co si mě zavolal: "Kde v tom Zlíně jsi?" Nevěděl kde je. "Jel jsi trolejbusem kolem mrakodrapu, kolem Velkého kina?" Nevěděl. Měl na uších sluchátka, plul na vlnách sociálních sítí a jestli třeba v Loukách nastoupila do vozu oslnivá kráska jeho věku.. to mu zůstalo utajeno. Proto se tyto generace obtížně párují.

Vysloveně mládež.. do šestnácti let, samozřejmě s právem mého omylu, zdá se, dle mého pozorování, že čelí virtuálnímu světu docela dobře a vyváženě jej kombinuje se svými zájmy v hmotném světě. Alespoň napohled se party capartů a mládeže, podobají ve svých hrách vlastně nám. Čtvrťáky moje produkce s šavlí a s mečem docela uchvátila. Tady bych viděl budoucí šanci pro Taj-ti.

No naše generace, žila značnou část života úplně bez mobilního telefonu a nikomu nebylo nic do toho co si povídáme ani do našich peněženek a jak to oběživo utratíme. Co bylo psáno, to bylo dáno.. a platilo i slovo. Ale od toho se cíleně upouští.

Nikdo se mi nemůže divit, že mám rád hotovost, že mám hloupý telefon (který sebou většinou nenosím) a na internet (bez kterého to dneska nejde) si sedám doma a tak často.. a na tak dlouho, jak potřebuju a jak mi to vyhovuje. Za našich časů jsme si stres úspěšně léčili v hospodě.. řečí, kouřením, velmi sedativním pivem (místo mozku z píva kostku) prostě setkáváním se s jinými lidmi. Dneska lidé zjevně osobní kontakt "tváří v tvář" už nepotřebují a vystačí si s display.. Co si mají myslet nezjišťují "hospodskou hádkou", ale nakukají a poručí jim to média.

Tedy Vít mě nasadil na stopu Mileniálů a Generace Z.. Já jsem si ovšem mumlal pod fousy cosi o "Starém tchoři na stopě odrostlých kuřat!" Ale vzal jsem to jako výzvu a začal jsem ty lidičky stopovat.

Zeptal jsem se třeba Mileniálů.. "Co se dá naučit od Generace Z?"

Odpověděli bleskem a dvojhlasně NIC!

Hovořila z nich jistá zatrpkllost, oba byli staří mládenci a ta děvčata Generace Z měla padat, řádem přírody, právě do jejich náručí. Ty víly, ale dílem multimediální růžovou knihovnou a dílem elektronickou demencí, místo nich, vyhlížejí mladé úspěšné milionáře a romantické hrdiny telenovel od Rosamunde Pilcher!

Milleniálové mě zúkolovali, že když nevěřím, tak ať si ty pyrotechnické pokusy s děvčaty generace "Z" zkusím sám! Další noci při taxislužbě došlo k nevinné mírné dojemné poetické explozi..
Krásné děvče Generace Z se chtělo na závěr jízdy líbat.. Jindy by si na mě nepřišla, ale měl jsem tam ten úkol, tak jsem do toho šel. Děvče si to v posledním zlomečku vteřiny rozmyslelo a tak jsem měl plnou tvář jejich vlasů a v puse ucho. Tiskli jsme se k sobě jako kuřátka. A vlastně si z té expoloze pamatuju sotva tu vůni jejich vlasů..
Vyexpedoval jsem ji po chvíli z auta a nejkrásnější "Z" děvče Otrokovic..
Poklidně odkráčelo parkem do tmy, oslepeno rozzářeným displayem před tváří.. tak jak to má tato generace ve zvyku..
Mentální vzdálenosti byly kosmické, možnost duševní "indukce" - tedy hlubokého porozumění.. prakticky vyloučena. Možnost, něco se od sebe navzájem naučit - by nevyhnutelně zůstala jenom na povrchu - ve formě inspirativního obrazu, že.. starý dobrý Jungu.

K tomu básník..

S ženou.. na lesních cestách
nad nimiž volá mladá káně..

A znova a znova říkat NE otázce:

A opravdu to není dítě?

Stopování generace naší vlastní Generace X

Je zajímavé nalést při stopování svoji vlastní stopu - tedy stopu své vlastní generace, které se kdysi říkalo "Generace nadějí Listopadu 89" a o které řekla Jiřina Šiklová pateticky: "V Česku nebude dobře,

dokud tahle prokletá generace do posledního nevyhcípá!" Naši Generaci X se také říká Husákovy děti. Narodily se mezi lety 1965–1980 v tuhém socialistickém režimu, ale v dospělosti už zažívají svobodu se vším, co přináší i bere. Naše generace má z mládí zkušenost s totalitou a propagandou. Naše generace si velmi užila svobodná 90tá léta. Nyní zažíváme deziluzi ze společenského vývoje a z návratu z mládí povědomé propagandy, zákazů a cenzury. Naši generaci X dnes lze nazvat generací odtažitých stárnoucích pesimistů. Majících v sobě.. cosi v dnešní elektronické době divného a starosvětského.. "nepředprogramovaného".. Takže Ozzák básní pro mladičkou Sašu o jaru:

"Svět je najednou úžasnej.
Jako když je člověk vožralej.
Ale ne z piva, z něčeho jinýho
nádhernýho.

Jaro je, jako když v hospodě otevrou okna.
Nebo vytřou hajzly..
a do mušlí daj takový ty barevný mejdlíčka, víš..
Jaro je, jako když se ráno probereš po mejdanu
všichni spěj, ale pořád naplno hraje hudba."

Jaro zasáhne každého.. i "menší básníky" takže já versus letošní,
první, čistý, novoroční srpeček Měsíce - formou haiku:

Ach Venuše.. Venuše

"Díval jsem se jí do očí.. a viděl tam sám sebe.

Ne takového jaký jsem..

Ale takového jaký bych chtěl být."

My vrstevníci mé generace přežíváme v drtivé většině bez milostné partnerky. Viz. letošní Valentýn s propojením všech kultur světa.

Ranní hinduistická ledová koupel ("Řeka Ganga protéká i tvou vanou") použil jsem i voňavku, darovaný koupací Addidas gel, ve stylu lázeňství starého ŘÍMA. Pak dýchací cvičení v čínském stylu.. V obavě z dopadů anglosaského pojetí svátku "Povinného šťastného zamilování" jsem na pohanskou animistickou radu, dnes již bývalé mladičké čarodějky - zblajznul hrnec Cizrny (Tyto v Islámu populární luštěniny vydrhnou lidské nitro a outroby dočista-dočista) a dorazil jsem to čajem.. Ten nemůže nikdy uškodit. Zahalen v indiánské mlčení.. "Ufff.." Jsem pokatolicku, lehce obracel "oči v sloup".. a tak se mi s dýmkou a skleničkou šláftruňku.. podařilo tento svátek opět ve zdraví přežít.

Když se ke generační propasti, ještě připojí jazyková hráz.. Vstoupili jsme kdysi do čínské restaurace Dong-hai a vevnitř nás přivítala vysoká mladičká čínská princezna v červených šatičkách. Bylo nás asi patnáct a obsadili jsme tři stoly. Začali jsme si zhurta jeden přes druhého objednávat.. a zároveň jsme si ty objednávky hned měnili.. no dost vřava. Čínská princezna na nás hleděla velikýma laskavýma chápavýma moudrýma očima a nic si nezapisovala. Místo, aby se po dokončení objednávek rozběhla do kuchyně - tlumočit naše přání.. nejprve vláčnými půvabnými pohyby uklidila a utřela vedlejší prázdný stůl a pak měkkým krokem zamířila do kuchyně. Strnuli jsme úžasem. Já jsem špitl.. to jsou ty tajné asijské paměťové praktiky, meditace, pohroužení.. Ta princezna si zjevně pamatuje úplně všechno.

No nezapamatovala si nic.. nosila nám namátkově naše objednávky.. jeden chlapec se chtěl nad svým talířem ujistit "Je to po Sečuánsku..? Ale aby to nebylo pálivé??" odpověděla mu "Ano.. po Sečuánsku pálivé pálivé!" Chlapec snědl první sousto a neartikulovaně vykřikl. Tak jsme si ta jídla všichni pozochutnávali a navzájem vyměnili. Já jsem tuším měl to dobré, dobré, pálivé, po Sečuánsku. Nazávěr jsme si to jídlo nechali sečíst dohromady, pak vydělit počtem účastníků.. a každý zaplatil zprůměrovaný podíl.

Naopak příklad jistého souladu.

Přišlo mi drastické zdražení povinného ručení.. tak jsem volal pojišťovnu "JARO" a slečna mi poslala novou méně strašidelně drahou pojistku. Pojišťovna si ale dala podmínku, že musím nutně zaplatit přes bezpečnou bránu "PajPál". Zavola jsem k tomu "Z" synka a ten mi řekl "Ani náhodou..! Já na takovéhle složitosti nemám čas!!"

'Šel jsem tedy na pobočku svojí banky a vysvětluju jiné slečně z generace "Z"

"Nemám chytrý telefon ani bezpečný počítač, ale MUSÍM zaplatit skrze webový odkaz přes bezpečnou bránu." Slečna řekla "Pozoruhodné.. takových vás už moc není.." vzala kabát a šli jsme ven k bankomatu "dělat to" za zády "Džordžovi!"

Slečna mi vytiskla e-pin a řekla "Dál to musíte doma zvládnout sám!" zamrkala těma svýma velkýma očima "Vy to doma dáte.." pohladila mne pohledem. Zabušil jsem se v hrud' a přísahal jsem "Budu se bít jako lev! Dám do toho všechno."

A opravdu.. pojal jsem to, jako když jsme v dětství na čtverečkovaném papíru hráli Lodě, zadal jsem tam asi tucet věcí.. potvrzovací SMS létaly tam a zpátky.. a BINGO začaly chodit blahopřejné mejly z banky a pojišťovny "Bo sem úkol splnil!"

Generace "Z" mi tedy opravdu pomohla tím e-klíčem, ale hlavně vyslovenou důvěrou.

MLADÍ BORCI generace Z

Bylo by nespravedlivé - nezmínit se o "Mladých borcích generace "Z"".

Ani ne před deseti lety jsem hrál s partou borců generace "Z" hru "Dračí doupě". Dělal jsem jim "Pána jeskyně" a při té příležitosti jsem mohl studovat jejich povahu.

Jací tehdy byli? Byli radostní, dychtiví, otevření, čestní, romantičtí, měli krásnou fantazii a čišela z nich mladická mužnost.

Ale jak se tak na ně dívám teď.. tak se časem proměnili a dnes z nich vyzařuje realistická zádumčivost. Ono to není lehké žít s těmi krásnými vlastnostmi v době postfaktické.. v době kdy se Pravda dala uplatit a zcela vyklidila pole.. Zapni internet, televizi, rádio.. a všude samá lež. Lidé všech generací vykládají ty lži, ale když se zeptáš "Proč si to myslíš?" tak neví.. Slyšel to v médiích.. a je zvyklý poslouchat a ne přemýšlet.

Naše generace měla výhodu, že nám lhali Komunisté.. že Gustave.. Pak nám lhali zloději, že hradní Václavové, že Milošu? A taky jsme žili čtvrt života bez chytrých telefonů, takže známe pocit jaké to je, nenosit u sebe svého osobního lháře.

Pokud jde o generace, lze se učit i od generací dávno minulých, třeba takový Jan Neruda byl prudšas:

„Kdo nic neví, musí všemu věřit.“

„Kdo ničemu nevěří, tomu taky nic nevěřím.“

„Dějiny jsou vlastně realizovaná poezie.“

„Nerozumíš-li, to neškodí - jiným uškodilo, že porozuměli!“

„Spokojenost je duševní smrt pisálkova.“

„Ctnost a pověst dívčí je drahý diamant! Nesmí se však prověřovat ohněm, v něm popraská!“

„Ach, bože, žena, to je divný sklad, co při ní krásy a co velkých vad!“

„A za hrdost se platí samotou!“

Nebál jsem se k tématu mezigenerační fascinace obrátit i do literatury.

Starý řecký hrdina Teréziás byl na mladší děvčata.. a zamiloval se do Pallas Athény (jako "vidoucí", tedy věstec znal bohy i podle vzhledu) A tak šmíroval nahou Athénu, když se ve vrbičkách koupala.. a ona jej v panenském zmatku a vzteku oslepila..

Dostal od ní darem speciální slepeckou hůl, která jej pokaždé dovedla tam, kam chtěl. (dal se totiž do konce života na cestování) Vždycky mu všichni pomáhali a nikdy mu nikdo neublížil, protože si všichni říkali "Kdoví jak to mezi Athénou a Tereziásem je.. Tak raději jenom v dobrém."

Tereziás do konce svého dlouhého života překypoval dobrou náladou, pohvizdoval si, zjevně spokojen s tím posledním pohledem svých očí.. Když zmizel v Hádu, tak Athéna zařídila - aby se nemusel napít z řeky zapomnění, takže ta momentka její nahaté koupele, je v Tereziásově paměti navěky zachována.

Mládí a stáří.. Ježíš a Lao-c' - Příliš hlučná samota

"A když jsem pil čtvrtý džbán piva, zjevil se mi vedle mého lisu líbezný mladík a já jsem hned poznal, že to není nikdo jiný než sám Ježíš. A vedle něj, pak stál stařec s pomačkaným obličejem a já jsem hned shledal, že to nemůže být nikdo jiný než sám Lao-c' a viděl jsem, jak Ježíš jde neustále do toho kopce, zatímco Lao-c' už stojí na vrcholku. Viděl jsem rozhorleného mladého muže, který chce změnit svět, zatímco starý pán se rezignovaně rozhlížel a návratem k počátku si jistil svoji věčnost.

Pil jsem ze džbánu pivo a nespouštěl jsem oči z mladého Ježíše, kterak je pln rozhorlenosti, pořád uprostřed skupiny mladých mužů a krásných slečen, zatímco Lao-c' docela osamocený si hledá důstojný

hrob.

Viděl jsem Ježíše, pořád plného líbezné extáze, zatímco Lao-c' v hluboké melancholii se opíral o hranu mého světa, s pohrdáním a nezájmem, viděl jsem pak Ježíše, jak plný víry dává příkazy.. a hora se přenáší o kousek dál, zatímco Lao-c' přikrýval můj sklep sítí, upletenou z nepolapitelného mlčení, viděl jsem Ježíše jako optimistickou spirálu, Lao-c' e jako bezvýchodnou kružnici. Ježíše plného konfliktních a dramatických situací, zatímco Lao-c' v tichém zadumání, uvažoval o neřešitelnosti morální situace protikladů.

Ježíš s Lao-c'em stáli u mého hydraulického lisu, viděl jsem, jak Ježíš je tenisový šampion, který právě vyhrál Wimbledon, zatímco Lao-c', docela zbědovaný, podobal se obchodníkovi, který jako by nic neměl nabídnout, viděl jsem krvavou tělesnost všech Ježíšových šifer a symbolů - zatímco Lao-c' mlčky stál a ukazoval na kládu neotesatelného dřeva (Pajasan žláznatý), viděl jsem, jak Ježíš je plejboj, zatímco Lao-c' hormony opuštěný starý mládenec. Viděl jsem, jak Ježíš zdvihá imperativně ruku a mocným gestem zatracuje své nepřátele, zatímco Lao-c' rezignovaně krčí rameny, vidím, jak Ježíš je romantik, zatímco Lao-c' je klasik.

Moudrost mládí.. malý Bohoušek Hrabal, první druhá třída obecné školy, pojal plán, že si nechá na hrudníček, na srdíčko.. vytetovat roztomilou plachetničku s krásnou kotvou, která jej během života převezme přes všechna úskalí a životní bouře.

Vypůjčil si na to v kostele od pana Ježíše z pokladničky 5 Kč a vyrazil do hospody za panem tetovačem. Tetovač jej vyslechl, pět korun si vzal, položil si Bohouška na políty hospodský stůl a začal k nadšení napráskané hospody tetovat. Rundy lítaly a rozjaření štamgasti křičeli hlásky, jako třeba "Boky!" Pořádná lodička musí mít pořádné boky!" bylo převelice veselo.

Bohoušek večer přišel domů, podíval se do zrcadla a nevěří vlastním očím.. Tam na srdíčku, kde měla být lodička - byla smějící se mořská

panna s chlupatým "břichem" prsa a oči velké jako koláče. A v tu chvíli jej popadl tatínek Francin. Bohoušek pak seděl na židličce a tatínek brousil nůž. Bohouška napadlo, že jej brousí na to, aby mu mořskou pannu vyřezal z těla. Tatínek dobrousil a vykročil k Bohouškovi. Bohoušek vyskočil a v teatrálním gestu přísahy volal "Tatínku! Já jsem to takhle nechtěl. Chtěl jsem krásnou lodičku, ale pan Lojza mi udělal tohle!" Trásl se hrůzou až mořská panna frivolně pomrkávala. Tatínek přišel k Bohouškovi, nožem si ukrojil krajíc chleba a drobečkovatou rukou pohladil Bohouška po vláskách a řekl "Já jsem na tom taky tak.. jsme na tom obá stejně." (a pomyslel na manželku) Bohoušek se toho dovtípil a pomyslel si "Nejvíc mě děsí.. ještě víc než odřezávání mořské panny - když vidím tatínka, jak se děsí maminky!" Maminka totiž, je spíš nebezpečná slečna, není to maminka, ke které by se dalo bezpečně přitulit.

Kolem půlnoci se pak ze tmy ozval děsný křik, to se vracel strýc Pepin z hospody. Tatínek se před těmi křičenými nepravdami schoval do dutiny mezi zdí a kredencí.. a ven trčela jen jeho hrozící pěst. A strýc ze tmy křičel třeba "Já sem byl ten nejstatečnější voják z císařovy rakouský armády!" Pěst zpoza skříně zahrozila a ozvalo se chroptění "Do pětadvaceti.. do jeho pětadvaceti jsem mu musel večer chodit naproti, když šel z práce! Báł se jít sám tmou!!" žaloval tatínek k nebi. Ale Bohoušek věděl, že pán Bůh nemá rád pravdu, ale blázny jako je strýc Pepin, co před osmi lety přijel na čtrnáctidenní návštěvu. Bůh miluje LŽI posvěcené tisícerým opakováním a vášnivou vírou.

Pravdy které tatínek mumlal zpoza skříně, aby u Bohouška strýčka očernil, se mýjely účinkem.. protože Bohoušek strýčka miloval právě pro ten jeho křik, tančení.. a když se maminka pustila se strýčkem do dělání hloupostí, byla to vždycky taková legrace, až se Bohoušek báł, že mu smíchy praskne bránice..

Bohumil Hrabal: Městečko kde se zastavil čas

Přídavek: Dětské tužby zralých mužů - chlap ztracený ve vlasech.. -
"Tatínek Francin a strýc Pepin léčí řeznici z alkoholismu a

exhibicionismu" - Bohumil Hrabal

Tatínek Francin se strýcem Pepinem postávali před řeznickým krámem na předměstí. Ve světle lampy, stíněné sešpendlenými novinami, seděla řeznice paní Burýtková, hryzala si spodní ret a vystrkovala špičku jazyka a snažila se jazykem dotknout špičky nosu. Když se jí to nepovedlo, zvedla se a vzala dlouhý věnec buřtů a jala se je počítat, jako by se na nich modlila růženec. Když dopočítala, zamyslela se a dala se do počítání znovu, soustředěněji, avšak uprostřed věnce se asi spletla, odhodila buřty, vzala nůž a pečlivě seškrabávala ze špalku roztráštěné kosti a rozmazaný lůj. Pak se posadila, zvolna rozbalovala hašlerku a v zamyšlení dala do úst papírek a bonbón hodila do koše. Marně hmatala na kliku, ale pak přece ji uchopila a stiskla a vešla do kuchyně a přinesla gramofon, natáhla péro, nasadila jehlu, ale gramofon nehrál.. hrál, ale mimo. Řeznice vzala širočinu a z boku nejdřív lehce, pak mocným úderem způsobila, že jehla skočila rovnou do hudby, do chrámové hudby "Anděl lásky svaté plá v modrém stínu svatých hvězd..." A strýc Pepin, vymydlený a v námořní čepici, vstoupil do řeznictví, zasalutoval, řeznice se zasmála, spráskla ruce a vykřikla: „Mistře, jdete jako na zavanou, budeme spolu tančit? Hrát divadlo?“ Ale strýc Pepin ukázal na gramofon a řekl: „To jsou nějaký kanovnický hodinky? Dáme to rychleji,“ a zvedl víko a posunul páčkou rychlosti, a opravdu, anděl lásky se roztočil v rytmu polky - ve svaté záři hvězd. Paní mistrová vztáhla ruce po strýcových ramenou, strýček jí políbil mastnou ručku a tančil s ní, dával pozor, aby si neumazal námořnickou čepici, protože každou chvíli s ním řeznice smýknula o vepřový pajšl nebo o hovězí flákotu. A řeznice oddychovala a dlaní si stírala z čela pot.

Pak nechala strýce stát a vešla do kuchyně, a když se vrátila, stála v krámmě mezi veřejemi nahá. Jen vlasy měla stažené velkým šátkem. Po chvíli vstoupil tatínek s kufříčkem, pečlivě za sebou zavřel a poklonil se paní Burýtkové, a pravil: „Posílá mne sem pan děkan Spurný,“ když se podíval na nahou řeznici, zneklidněl. Pak zvedl víko gramofonu, zpomalil rychlost a nasadil jehlu znovu - řeznictvím od dlaždiček a

vykládacích kachliček poletoval chrámový sborový zpěv Anděl lásky svaté plá...

„Pojďte oba dál,“ zvala řeznice, „pojdte, pojdte,“ kývala hlavou a posadila se na židli. „Nechtěla byste si vzít zástěrku?“ navrhnul tatínek. „Nechtěla, je horko, vysvlečte se taky do naha, udělejte si, pánové, komód,“ pravila a položila si ruku na klín. „Copak mi nesete?“ řekla nedůvěřivě. „Podívejte se, paní mistrová, církev sama ani tak není proti obžerství - jako proti opilství, ehm pan děkan...“ „Copak pan děkan!“ zvolala řeznice a zvedla ruku. „Vypije denně šestnáct čtvrtek vermutu, a když je vožralej, tak ho vodí do fary dogá nebo řezník Trávníček.“ „To je pravda,“ pravil tatínek, „ale za minutu, než udeří půlnoc, tak dopije a pak až do ranních mší ani hlt, a vy tady, jak víme, pijete kořalku, styďte se. Proč tak pijete?“ ptal se tatínek a otevřel skříňku, kterou přinesl, a zasunul do zásuvky zástrčku fulguračních proudů (Borový zaváněl háj) pak se zvedl a zhasil světlo, zavřel v krámě, a když se vrátil do kuchyně, fialový vzduch voněl a sršel a tatínek nasadil anody pro epileptiky.. a poruchy měsíčků, dal si k čelu tu fialovou, sršící, skleněnou a dutou a modrým dýmem plněnou destičku, pak ji zvedl vysoko a dotknul se čela Pepina, pak kolem strýcovy tváře posunoval, kolem celého obličeje, a pak přiložil přístroj paní Burýtkové k čelu a z šátku a vlasů se ozvalo praskání a jiskřičky přeletovaly a sršely, pak tatínek se dotkl ramene řeznice a strýc zašeptal blaženě: „No tohle mi musíš půjčit, až půjdu do bordelu, ke krasavicím, ty budó čurat volej..!“ „Máš ho vidět,“ řekl tatínek a dál jako kouzelník a hypnotizér obtahoval fialové mračno a vůni kolem prsou a na srdce paní řeznice, její prsy se vzdouvaly, ne pobouřením, ale rozkoší, podivením. „Takhle,“ pravil tatínek tichounce, „když přestanete pít, takhle vás budu chodit elektricky masírovat každou sobotu...“ a paní mistrová se zvedla, zatáhla za šňůrku v týlu hlavy, a svezl se šátek a pak se skoro až na zem vysypaly ryšavé dlouhé vlasy, a Francin, když spatřil ty vlasy, přístroj v prstech se mu začal třást... Pak dal podržet řeznici ten nástroj, vzal řeznickou zástěru a přikryl jí nahou řeznici, sám jí zavázal bílý tkaloun a řeznice byla oblečená navíc do svých vlasů a tatínek přitáhl ty její vlasy,

obtočil je kolem řeznice, jako koupací plášť byly ty její vlasy... a tatínek posadil řeznici na židli a nasadil neonový hřeben a pročesával ty bouřlivé staromódní vlasy a řeznice zaklonila hlavu a zavřela oči a bylo slyšet milostné vrkání hřebene a rozkošné vrkání ultrafialových paprsků... „Kde máte ten alkohol?“ optal se tatínek něžně do ouška řeznice. Vzala klíček z prsou a podala mu jej a tatínek jí dal podržet ten přístroj vonící bouřkou a fialkami a ukazoval na skříň: „Tady?“ Ale řeznice zavrtěla hlavou. „Tady? Tady ne. Tak tady?“ Tatínek poklekl a zasunul klíč a odemkl.. na rechničce stály dózy s tymiánem a majoránkou a pepřem a paprikou... „Tady?“ Tatínek odsunul dózy a za nimi byly tři láhve, jedna s nunciusem, jedna se sagavirem a třetí s griotkou. Tatínek dal láhve na stůl a řekl: „Je to hřích se opíjet, prosím - když se ochutnává, tak to nemůže škodit,“ pravil a řeznice mu podala přístroj a přinesla sklenky. „Ale vy ne, vy už nikdy ne!“ pohoršil se tatínek, ale zase byl očarován vlasy řeznice, které mívala maminka, vlasy, které si ustříhla, aniž by se tatínka dovolila. „Déte to sem,“ řekl strýc Pepin, „já budu nalívat na ochutnání, a nalil do sklenice nuncius a pak s tatínkem se napili a shledali ten nápoj za posilující žaludek a léčivý na všechny jaterní a zažívací potíže.

„Říkáte každou sobotu mne budete chodit léčit?“ pravila řeznice a hlas se jí chvěl. „Každou sobotu, já jsem váš beránek, který vám přinese život nový,“ řekl tatínek, „léčení je docela jednoduché, bude stačit, jen když vás budu česat hřebenem,“ pravil tatínek a neubránil se a vzal vlasy a přivoněl k nim, byla to ta samá vůně, na kterou nezapomněl, ta samá vůně jako vůně maminčiny zástěry, kam se schoval, když byl maličký... Ted' tady, u opilé řeznice, našel to, od čeho byl už osm let odstřižen, od vlasů své ženy, které přivezla od holiče na zadním nosiči bicyklu, jako vánočku nebo čtyři kila vinných klobásů. A řeznice se otočila a podívala se na tatínka očima plnými vděčnosti a neubránila se a pohladila mu hřbet ruky, ve které tatínek držel pořád ten zářící hřeben. „Já ale myslím,“ řekla něžně, „že pro vás bude lepší tady z té láhve se šohajem ten sagavir, ten nuncius je i chutí zrádný jako mnišská františkánská kutna, je zdánlivě léčivý, ale jako všechny léky, jen vezmete trošku víc, tak je s váma ámen. Mně věřte, já to vím, ale sagavir? Má krásně světlounkou zelenkavě nažloutlou barvu, jako

byste pili duhu sfér, a jeho chuť je kořená, má horní tón, podobající se chuti nejlepšího dezertního vína, a spodní tón vyvařené sukně pasačky, která na pastvě seděla střídavě na mateřídoušce, máte peprné a bedrníku.“ A tatínek se strýcem chtěli nalít, ale řeznice se rozhorlila: „Vy dva barbaři!“ a zvedla se a zakryla se pečlivě do vlasů a šla a vypláchla sklínky ve kbelíku. Když je přinesla, nalila, vzala něžně tatínkovi hřeben z ruky a přiložila záři ke sklínkám a láhvi a nápoj pableskoval a třpytil se a lákal k pití. Upili, pak dopili, pak bylo ticho, jen mouchy bzučely v krámě a zběsile narážely do oken. Gramofon dohrál a tatínek se sklínkou vešel do setmělého krámu, místo klikou gramofonu, omylem otočil klikou staré pokladny, která se s cinkotem otevřela. Pak tatínek nahmatl gramofon, natočil, dal jehlu, a když chrámový sbor začal znovu Anděl lásky svaté plá v modrém stínu svatých hvězd, tatínek posunul páčku rychlosti a z chrámové hudby byl ryčný kvapík... Tatínek se vrátil a zase se napil, řeznice ležela v židli, vlasy jí odstávaly od ramenou, byla čímsi zasažena, vlasy ležely na zemi, jako by tekly z opěradla. Tak tatínek vypil ještě jednu sklenku, a když ji dopil, řeznice jej pohládila po hřbetu ruky a řekla mu neuvěřitelně něžně: „Tak ne.“ A teď už nevrávorala, ale vešla do krámu pyšná a vznešená, jako by ji ten neonový hřeben posvětil, sáhla do gramofonu a zpomalila hudbu a chrámová hudba byla chrámová a nesla se velebně řeznictvím jako v nějaké románské kapli.

Když se posadila, zase se dotkla tatínka a tatínek jí ponořil obličej do vlasů a neubránil se, tolik let mu to bylo odepřeno, osm let nesměl vonět k dlouhým ženským vlasům, ponořil se a vzal si lehce ty vlasy do úst a chutnaly zrovna tak a řeznice cítila chvějící se mužská ústa a přitiskla se sama, tak se přitiskla, až hlasitě zanaříkala, osm let a víc nezanaříkala, když by se dotkla mužských úst, tolik let už byla jakoby bez citu, už nikdy, myslela si, už nikdy nebudu svatá, abych byla s něčím, co je víc, než jsem já... „A pánové!“ řekla řeznice, když tatínek se vztyčil a že už musí jít domů, „do třetice všeho dobrého, griotka, pánové, to je nápoj, každý dům v Evropě má vždycky tenhle nápoj, každá restaurace označená na celém světě kohoutem, každá světová restaurace má griotku, šest set stromů višní pěstuje pan Wantoch kvůli ní, a výroba je tajemstvím, je to nápoj zrovna tak slavný jako

Becherova becherovka, jako Jelínkova nebo Garguláková slivovice, jako plzeňský pivo. Když ji vezmete do úst, tak jeden tón připomíná vůni hořkých mandlí,“ ale tatínek voněl k vlasům řeznice a opakoval: „Ano, vůni hořkých mandlí,“ a řeznice pokračovala: „Ano, hořkých mandlí, druhý tón má griotka vysoký, červencový tón zrajících višní, višní napnutých k prasknutí, a třetí tón je vůně, kterou za sebou zanechá letní blesk, když rozčísne lípu a ona se zježí všemi lupeny... pánové, odpusťte mi moje chování, ale já mám lyceum, a z tak krásných začátků jsem dospěla k takovým koncům...“ poklonila se řeznice a tatínek ji vzal za ramena a zvedl ji a pravil: „To vás není důstojné, jste dobrá žena a budete, jen se musíte nechat léčit fulgurálními proudy a...“ pošeptal jí hlasem vonícím syntézou sagaviru a nuncia, „a jen mnou...“ A řeznice kývala vážně: „Ano, jen vámi.“ a otevřela oči, které měla neustále přivřené, už kolik let měla oči přivřené, dívala se na svět jako divoch z houští, jak zvěř, jak uprchlice... otevřela oči a podívala se do tatínkových očí a tatínek zvedl zářící hřeben a posvítil jí do očí a viděl, že oči má krásné a plné ohýnků a že takové oči mu nikdy neukázala ani jeho manželka, takové oči akorát před tolika lety se na něj dívaly od jeho maminky. A Francin nalil sklenku griotky a řeznice vyskočila, vzala jej něžně za ruku a řekla: „Jste barbaři...“ a dala sklenici do skříňky a vzala sklínky nové a nalila do nich griotku, těžký, sirupovitý, temně vášnivý likér. Tatínek řekl: „Mohla byste si s námi přiřuknout, jedna sklenička neškodí...“ Ale řeznice zavrtěla hlavou: „Já jsem se napila likéru silnějšího, než je tenhle.“ Tatínek zvídal: „O hodně silnějšího, než je tenhle?“ Upil a přikývnul. „Mnohem, mnohem silnějšího, víc než všechno.“

Strýc Pepin jen pil, mlčel, nalíval si a viděl, že řeznice i jeho bratr se do sebe dívají, tatínek pije, řeznice sladce vzdychá, když se pak rozcházel, řeznice sladčounce zaplakala. Tatínek v krámě mezi obrovskými hovězími plícemi a srdci, zavěšenými na hácích, vynutil na řeznici přísahu, že příští týden přijde léčit opilství znovu.